

MIGUEL
DE CERVANTES SAAVEDRA

NUMANCIE
PEDRO DE URDEMALLAS
MEZIHRY

KNİHOVNÁ KLASIKŮ
Státní nakladatelství krásné literatury a umění
Praha 1962

š
ou plí,
š!
ochvíli.
- zdá se —
hznou chvíli.
vá se,
i ho právě,
se.

ivě,
v Římě,

a toužím po něm nyní nedočkavě.
Pojďte tam hned, ať zavčas zarídíme,
aby ten hoch byl zajat ještě živý,
na jeho životě teď závisíme!

(*Virrius z věže*)

VIRIATUS

Kam jdete, čehopak jste žádostiví?
Chcete-li vkročit do bran protivníka,
není tu nikdo, kdo vám vlásek zkríví.
Pouze můj hlas, můj slabý hlas vám říká,
že já mám klíče špatně ohlídané
té obce, které smrt šla za hrobníka.

SCIPIO

Jen pro ně, pro ty klíče pospícháme
a rovněž, abys přesvědčil se, hochu,
že v této hrudi slitování plane!

VIRIATUS

Surovče, pozdě nabízíš svou trochu
vládnosti, kterou nikdo neočuhná,
vždyť také já chci na tu příkrou plochu
rozsudku zlého — útěcha to smutná —,
jenž rodičům mým i mé vlastní milé
způsobil zánik a s ním muka rmutná.

FABRUS

Což zhnusila ti život černá chvíle
či zošklivilo děsné zaslépení
útlý květ věku v jeho první síle?

SCIPIO

Mírni se, hochu, mírni rozhorlení
a přijmi pro tu malou sílu svoji
mé větší síle čestné podrobení!
Svědectví, s nímž se slovo muže pojí,
hned zde ti dám, že budeš pán i dále,
jenž volně na svých vlasních nohou stojí;
že šperky bohaté a nebývalé
po celý život hojně zásobí tě,
co jenom mám, co budeš chtít... a stále!
Jen vzdej se, nechovej se vzdorovitě!

VIRIATUS

Všechn hněv těch, kdo v městě umírali,
v mém městě, z kterého jen popel zbývá,
návrhy smíru, jež jste odmítali,
které jste přeslýchali ojakživá,
hněv, který jsine už potom neskrývali,
to vše v mé hrudi nyní jedno splývá.
Veškerá Numance teď je u mne,
mne zdolat chtít — by bylo nerozumné!
Nešťastný národe, má vlastní mlá,
neboj se, že bych dopustil se chyby,
vám, co mám činit: tys mě porodila!
Nedám se zviklat strachem ani sliby,
ó nebesa, byt' zem se odvrátila
či všichni šturmem na mne dolehli by,
to nestane se, abych nezaplal!
dáň smelosti tvé, dluh svůj nenavrátí!
Třebaže strach mě zahnal do úkrytu,
strach před smrtí, jež hrůzně blížila se,
teď mnohem statečněji čekám ji tu,
toužím jen za tebou v svém krátkém čase.
Pohrdám nízkým strachem, nedbám cítu,

vše napravím, vždyť nebojím se zase!
Poklesek mládí, křehké nevinnosti
vyrovnam smrtí, hrdou statečností!
Slibuji, nebožtíci ušlechtilí,
že úmysl váš nekazím svým strachem —
dopřátí zrádcům, aby zvířelí,
leďa tak nad mým nebo vašim prachem.
Na mně se jejich plány roztrhly!
Ať už mi příslibuji prázdným tlachem
k životu, k darům otevřenou bránu
či jejich ruka zasadí mi ránu!
Zadržte, Římané, a nechte řeči,
nač byste marně hradbu přelézali:
Aťsi je vaše síla sebevětší,
mne stejně byste mčím nezdolali!
Slyšte můj jasný záměr, ostouzeči,
a láska moje čistá, upřímná-li
k mé drabě vlasti doopravdy byla,
tento můj pád, má smrt ji potvrdila!
(*Vrhne se z věže*)

SCIPIO

Čin nevidaný, čín, jenž nepomůj,
statečné srdce hodné dospělého!
Vždyť Španělsku a nejen Numancii
jsi zjednal nekonečnou slávu z něho!
Svou emostí, hrdinskou svou energií
jsi způsobil, že já jsem pozbyl všeho.
Sobě jsi pádem slavnou pověst vztrýčl
a mně mé vítězství jsi zhola zničil.
Přál bych si, aby Numancie žila,
jen abys ty byl živ, ty duše čistá!
V té slavné válce, jež tak divná byla,
jen tvoje palma vítězství je jistá.
Můjž, dítě, hrdou chloubou svého díla
i slávu, co ti samo nebe chystá,
žes přemoh tím, že zničil jsi své žití,
toho, kdo vítěz, pod tebou se cítí!

FÁMA

(*Zazní trubka a přichází Fama*)

Od ucha k uchu ať mé slovo spěje,
kčž by v něm nejjemnější tóny zněly!
Ať všechny duše žhavá touha hřeje
na věky zaznamenat čín tak skvělý!
Římané, pozvedněte obličje,
a neste chlapce, který byl tak smělý,
že přes své mládí dokázal vám vzít
vítězství, jež vás tolik mohlo čtít!
Nebot já, hlasatelka všeho, Fáma,
zatím co nebe vznešené se vznáší
tam do vysoké sféry nad horama,
dávajíc svěží sílu zemi naší,
rozhlásím pravdivě a čestně sama,
ó Numantinci, byste smélost vaši
hned z jedné až do druhé světa pule,
od pólu k pólu, z Bakterie až k Thule!
Důkazy dává tato historie
o síle, kterou jednou po staletích
budou mít syni smělé Hispanie,
syni a takovýchto předků děti.
Ni kosa smrti, jež tak slepě bije,
běl času nestálý, co věčně leů,
mi nezabrání, abych opěvala
statečné paže, srdce vytrvalá.
Jen v Numancii vše, co zaslouží si
být právem opěváno, možno najít.
Jen zde je láska, jež má všechny rysy,
o kterých přišití věky budou bájít.
Nezdolnou sílu, k níž se smélost míší,
slav verš i próza, nedovol jim zajít!
A že má paměť si ten úkol úkol přejí,
ať šťastně ukončí se tyto děje!